

РЕШЕНИЕ

№ 454

гр. София, 27.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 16.12.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **7056** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203-чл.207 от АПК.

Предявени са искове с правна квалификация чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на „НИК ФУД БГ“ ЕООД, представлявано от управителя П. Г. срещу Регионална инспекция по околната среда и водите- Б. /РИОСВ- Б./.

В обстоятелствената част на исковата молба се излагат следните релевантни за спора твърдения:

Ищецът посочва, че срещу него е била издадена заповед № РД-69/18.05.2018г. на директора на Регионална инспекция по околната среда и водите – Б., с която е била наложена принудителна административна мярка - спиране на производствената дейност на ферма за отглеждане на животни (птицеферма), находяща се в землището на [населено място], върху имот с № 000248.

На 13.08.2018г. служители на ответника са затворили и пломбирали животновъдния обект, като от тази дата производствената дейност била спряна. Издаденият административен акт е бил отменен с влязло в законна сила съдебно решение. В резултат на отменената заповед № РД-69/18.05.2018г. дружеството е претърпяло вреди /загуби/, изразяващи се в следното: стойността на заплатена неустойка и лихви за забава по договор за покупко-продажба от 27.04.2018г., сключен с „Веган Фром“ ЕООД, в общ размер на 3 181 026.60 лева. Поради спиране на производствената дейност на ферма за отглеждане на животни, находяща се в землището на [населено място], от служители на РИОСВ - Б., ищецът не е осъществявал стопанска дейност по

угодяване на патици за периода от 13.08.2018г. до 22.10.2020г. С писмо от 20.09.2018г. „Веган Фром“ ЕООД е уведомило ищеца, че поради пълно неизпълнение на договора от 27.04.2018г., прекратява едностранно неговото действие и претендира неустойка от 2 508 000.00 лева. С Решение от 20.05.2021г. по арбитражно дело ad hoc „НИК ФУД БГ“ ЕООД е осъдено да плати на „Веган Фром“ ЕООД сума в размер на 2 508 000.00 лева, представляваща неустойка и сума в размер на 582 459.93 лева, представляващи лихва за забава върху главницата за периода 28.09.2018г.- 10.01.2021г., както и законната лихва. Със заплащането на неустойката и лихвите за забава по договор за покупко-продажба от 27.04.2018г. „НИК ФУД БГ“ ЕООД реално е понесло имуществена загуба в общ размер на 3 181 026.60 лева, като обедняването било пряка и непосредствена последица от незаконосъобразния акт на ответника.

Дружеството претърпяло и пропуснати ползи, които се изразявали в стойността на търговската печалба от нереализираната продукцията по неизпълнения договор за покупко-продажба от 27.04.2018г., представляващи разликата между себестойността на угоената патица и продажната цена по договора в размер на 972 800.00 лева, за периода от 01.01.2019г. до 22.10.2020г. В тази връзка се сочи, че със сключването на договора ищецът е можел да извърши една успешна стопанска дейност, която да му донесе приходи в общ размер на 7 524 000.00 лева. Поради невъзможността да изпълнява задълженията си по договора към „Веган Фром“ ЕООД, от спирането на животновъдния обект, ищецът е изпаднал в крайно неблагоприятно финансово състояние водещо до пагубни имуществени вреди. Това били 40 недоставени партиди патици по 3 800 броя за периода от 01.01.2019г. до 22.10.2020г. Разликата между отчетната стойност (себестойност) на угоена патица и единичната уговорена продажна цена на угоена патица била в размер на 6.40 лева или общо в размер на 972 800.00 лева (152 000 патици по 6.40 лева печалба на патица), която сума представлявала реално претърпяната вреда от нереализиране на договора.

Съдът е сезиран с осъдителни искове за присъждане на обезщетение за вреди, които са следствие от отменен по съдебен ред незаконосъобразен административен акт - заповед № РД-69/18.05.2018г., както следва:

1. Загуби в размер на сумата от 3 181 026.60 лева, представляваща платена неустойка и лихви за забава по договор за покупко-продажба от 27.04.2018г., сключен с „Веган Фром“ ЕООД, заедно със законната лихва, считано от 29.07.2022г. до окончателното изплащане, както и сумата от 572 584.79 лева, представляваща лихва за забава за периода 22.10.2020г.- 29.07.2022г.

2. Пропуснати ползи в размер на сумата от 972 800.00 лева, представляваща стойността на търговската печалба от нереализирана продукция по договор за покупко-продажба от 27.04.2018г., сключен с „Веган Фром“ ЕООД за периода 01.01.2019г.-22.10.2020г., заедно със законната лихва, считано от 29.07.2022г. до окончателното изплащане, както и сумата от 175 104.00 лева, представляваща лихва за забава за периода 22.10.2020г.-29.07.2022г.

В проведеното открито съдебно заседание на 16.12.2022г. ищецът се представлява от адв. З. и адв. Р., които поддържат предявените искове. В хода на устните състезания претендират да бъде постановен съдебен акт, с който ответникът да бъде осъден да заплати исковите суми. Подборни съображения по основателността на претенциите са изложени в писмени бележки.

Ответникът – РИОСВ- Б. е депозирал писмен отговор по чл.131 ГПК. В него се посочва, че срещу дружеството е била издадена заповед № РД-192/22.12.2016г.,

върчена на 23.01.2027г. на упълномощен представител - В. Х. Х., с която е била наложена принудителна административна мярка „спиране на производствената дейност“ по отношение на стопанисваната от „НИК ФУД БГ“ ЕООД ферма за отглеждане на животни (птицеферма), находяща се в поземлен имот № 000248 в землището на [населено място], чрез пломбиране и спиране достъпа до 14 птицекомбината, ведно с битовите помещения. Тази заповед не е бил обжалвана, към дата - 18.05.2018г. е влязла в сила и представлява стабилен административен акт, подлежащ на изпълнение. В нарушение на заповед № РД-192/22.12.2016 г., на 27.04.2018 г. „НИК ФУД БГ“ ЕООД е сключило договор за доставка на угоени патици с "Веган фром" ЕООД. Срокът на договорът бил за период от 01.01.2019 г. до 31.12.2021 г., но в него не бил посочен размер на сумата, за която се сключва. Дружеството „Веган фром“ ЕООД не е било уведомено за действащата заповед от 22.12.2016г. при сключване на договора за покупко-продажба от 27.04.2018г., а това станало едва на 11.09.2018 г. Ищецът сам се е поставил в неизгодно за него положение, неизпълнявайки заповеди и договори. Липсвала доказана причинно-следствена връзка между отменената заповед № РД-69/18.05.2018г. и нереализиран договор от 27.04.2018 г. Един от задължителните елементи на фактическия състав по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ бил съществуването на пряка причинна връзка между незаконосъобразния акт /действие или бездействие/, отменени по съответния ред и настъпилите вредоносни последици от имуществено или неимуществено естество в правната сфера на ищеца, чието доказване е в негова тежест. Излага още, че разпоредбата на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ предвижда обезщетение за вреди, което включва само претърпяна загуба, а не и пропуснатата полза. Тъй като се прилагат норми на специален закон, които дават уредба на особен вид имуществена отговорност, те не могат да се тълкуват разширително по начин, че действието им да се пренася върху случаи, които не са изрично обхванати.

В проведеното открито съдебно заседание на 16.12.2022г. ответникът се представлява от юрк. А. К., която оспорва исковете. В хода на устните състезания изразява искане за тяхното отхвърляне, поради неоснователност. Доводи в защита на горните съображения са обобщени в писмени бележки.

Заклучението на прокурора от Софийска градска прокуратура е, че исквата претенция е неоснователна и следва да бъде оставена без уважение.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град, след извършена преценка поотделно и в съвкупност на събраните по делото писмени доказателства, доводите и становищата на страните по реда на чл.235, ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

На 19.12.2016г. е била направена проверка на птицеферма за отглеждане на патици „мюлари“ в [населено място], [община], чиито резултати са обективирани в констативен протокол № 010811/К-2-43. В документа се съдържа констатация, че обектът работи на 24-часов работен ден за целия цикъл на огушване, който продължава 14-15 дни. Обектът се стопанисвал от „НИК ФУД БГ“ ЕООД и С. К. С. – земеделски производител, като всеки от тях притежавал по 14 броя халета за гушене на патици „мюлари“. Всяко от помещенията имало капацитет за заселване на 460 броя патици. Процесът на гушене бил с продължителност от 14-15 дни, след което патиците се транспортирали и издавали за колене. Дадени са предписания за почистване и отремонтване на лагуната със срок за изпълнение - 31.03.2017г., за почистване на площадката под цистерна за аериране на лагуната със срок за

изпълнение - 31.01.2017г. и за класифициране на отпадъците.

С писмо вх. № УО-396/31.03.2017г., дружеството е поискало удължаване на срока за изпълнение на дадените предписания с протокола от 19.12.2016г. Писмото е подписано от пълномощник В. Х.

Срещу ищеца е била издадена заповед № РД-192/22.12.2016г. от директора на РИОСВ- Б., с която е наложена принудителна административна мярка (ПАМ) „спиране на производствената дейност“ по отношение на стопанисваната от „НИК ФУД БГ“ ЕООД ферма за отглеждане на животни (птицеферма), находяща се в поземлен имот № 000248 в землището на [населено място], чрез пломбиране и спиране достъпа до 14 птицекомбината, ведно с битовите сгради. Изпълнението на ПАМ следвало да се извърши чрез пломбиране и спиране на достъпа до сградите на птицекомбината.

Заповед № РД-192/22.12.2016 г. е обоснована с констатациите по констативен протокол № 011161/К-7-76 от 07.12.2016г. и констативен протокол № 010811/К-2-43 от 19.12.2016 г. Според мотивите на заповедта, проверката от 07.12.2016 г. установила отвеждане на отпадъчни води в земно-насипна лагуна в края на имота, която била обрасла с растителност. Допълнително се установила замърсена площ от около 30 кв.м. с неустановен замърсител – черна течност.

По време на проверките от 07.12.2016г. и от 19.12.2016 г. „НИК ФУД БГ“ ЕООД не представило документи, разрешаващи гореописаната дейност и инвестиционно предложение не е процедурирано по смисъла на глава VI от ЗООС.

Посочено е в заповед № РД-192/22.12.2016 г., че дейността може да се възстанови със заповед на директора на РИОСВ - Б. след привеждане на дейността на фермата за отглеждане на животни (птицеферма) в съответствие с нормативните изисквания на екологичното законодателство.

Заповед № РД-192/22.12.2016 г. съдържа ръкописно отбелязване за връчването ѝ на пълномощник В. Х. Х. на 23.01.2017 г. В преписката се съдържа пълномощно рег. № 103 с нотариална заверка на подписите от 17.01.2017г., с която П. М. Г., като управител и едноличен собственик на „НИК ФУД БГ“ ЕООД е упълномощил В. Х. Х. да представлява дружеството пред ДФ „Земеделие“, „ВиК Бургас“ ЕООД, ОДБХ -Б., РИОСВ -Б. и пред всички общински органи и служби на територията на [община].

Установява се от констативен протокол № 010737/К-19-1 от 25.01.2017г. на РИОСВ-Б., че е извършена планова проверка на процесната птицеферма в [населено място] в изпълнение на заповед № РД-192/22.12.2016г. От името на „НИК ФУД БГ“ ЕООД при проверката присъствал В. Х. Х.. При проверката са установени заселени 9 халета на „НИК ФУД БГ“ ЕООД с 4 048 патици и 10 халета, стопанисвани от С. К. С.. Документирано е пломбиране с оловна плomba на РИОСВ-Б. на 5 птицекомбината на „НИК ФУД БГ“ ЕООД и 2 птицекомбината на С. К. С..

С констативен протокол № 010738/К-19-3 от 20.02.2017 г. на РИОСВ-Б. е установено, че процесните птицекомбинати са празни, тъй като патиците са насочени за клане към „Ависпал“ ООД, [населено място]. Констатирана е ненарушена цялост на поставените пломби и е документирано пломбиране на останалите птицекомбинати на „НИК ФУД БГ“ ЕООД и на С. К. С.. На проверката е присъствал В. Х. Х. - организатор производство.

За последващ контрол на заповед № РД-192/22.12.2016 г. е извършена извънредна проверка на процесната птицеферма в [населено място] на 23.08.2017г., при която е констатирано, че не е нарушена целостта на пломбите, които са поставени на

сградите, както и, че не се извършва дейност по гушене на патици. Съставен е констативен протокол № 012132/К-19- 17/23.08.2017 г., според който не е изпълнено предписание № 3 от констативен протокол № 010811/К-2-43 от 19.12.2016 г., чийто срок на изпълнение бил удължен до 31.05.2017 г., а именно: да се почисти и отремонтира лагуната. При проверката е присъствал В. Х. Х. – организатор производство.

На 16.05.2018 г. е направена поредна проверка на обекта, във връзка с последващ контрол по изпълнение на заповед № РД-192/22.12.2016 г., като резултатите са обективирани в констативен протокол № 013851/К-19-5 от 16.05.2018 г. При проверката е установено, че липсват поставените оловни пломби и се осъществява дейност (гушене на патици). По данни на присъствалите на проверката служители в периода 10.05.-12.05.2018 г. базата е освободена от партидата отгледани патици, насочени за клане. В периода 14.05.- 16.05.2018г. птицекомбинатите отново са заселени с патици за доотглеждане. По данни на присъствалите на проверката (ветеринарен лекар и домакин) към този момент в птицекомбинатите се отглеждали 2 420 бр. патици от „НИК ФУД БГ“ ЕООД и 5 332 бр.патици от С. К. С.. Представено било ветеринарно-медицинско свидетелство № 00...3408 от 15.05.2018 г. за придвижване/транспортиране на 2000 броя животни, а доотглеждането на патиците щяло да продължи около 14 дни (до 31.05.2018 г.).

При проверката на 16.05.2018 г. е извършен оглед на лагуната, като е установено, че същата е разделена на три части с цел отремонтиране. Една част от източния край на лагуната бил почистен и засушен. Останалата част в западна посока не била почистена, а силно обрасла с растителност, заблатена и със специфичен фекален мирис. Извършен е и оглед на цистерната за аериране на лагуната. Цистерната била във видимо недобро състояние - силно корозирала и с разкъсан кожух. В момента на проверката нямало връзка между лагуната и цистерната (тръбна връзка). Същата не можела да изпълнява предназначението си.

За неизпълнение на предписанието на „НИК ФУД БГ“ ЕООД било издадено наказателно постановление № 101/09.10.2017 г., с което на дружеството е наложена имуществена санкция в размер на 2 000.00 /две хиляди/ лева на основание чл.166, т.3 ЗООС.

Издадена е заповед № РД-69/18.05.2018г. от директора на Регионална инспекция по околната среда и водите – Б., с която е приложена принудителна административна мярка - спиране на производствената дейност на ферма за отглеждане на животни (птицеферма), находяща се в землището на [населено място], върху имот с № 000248 с оператор „НИК ФУД БГ“ ЕООД. Заповедта е мотивирана с констатациите по протокол № 013851/К-19-5 от 16.05.2018 г.

С решение № 2122/21.11.2018г. по адм. дело № 1411/2018 г. на Административен съд- Бургас, 22 състав, е обявена нищожността на заповед № РД-69/18.05.2018г. на директора на РИОСВ - Б..

С решение № 9966/28.06.2019г. по адм.дело № 1304/2019г. на ВАС на РБ е отменено решение № 2122/21.11.2018г. по адм.дело № 1411/2018г., 22 състав, по описа на Административен съд- Бургас и делото е било върнато на същия съд за ново разглеждане от друг състав.

С решение № 314/26.02.2020г. постановено по адм.дело № 1487/2019г. по описа на Административен съд - Бургас е потвърдена заповед № РД – 69/18.05.2018г. на директора на РИОСВ- Б., с която е спряна производствената дейност на ферма за

отглеждане на животни (птицеферма), находяща се в [населено място], върху имот с № 000248.

С решение № 13146/22.10.2020г. по адм.дело № 6489/2020г. на ВАС на РБ е отменена заповед № РД – 69/18.05.2018г. за прилагане на принудителна административна мярка, издадена от директора на РИОСВ [населено място].

Констативен протокол № 013853/К-19-7 от 31.05.2018 г. удостоверява текущ контрол по изпълнението на заповед № РД-69/18.05.2018г. на директора на РИОСВ-Б.. Документирано е пломбиране с оловна пломба на 14 птицекомбината на „НИК ФУД БГ“ ЕООД и С. К. С.. Дадено е предписание да не се нарушава целостта на оловните пломби, а след привеждане на дейността на фермата в съответствие с нормативните изисквания на екологичното законодателство, решение № БС-101-ПР/27.07.2017 г. на РИОСВ-Б. и отремонтване на лагуната, писмено да се уведоми РИОСВ-Б.. На проверката е присъствал В. Х., вписан като организатор производство и пълномощник на „НИК ФУД БГ“ ЕООД.

Във връзка с постъпил сигнал вх.№ С-405/07.08.2018 г. за силна миризма от дейността на птицефермата, находяща се в землището на [населено място], върху имот № 000248, е извършена извънредна проверка, документирана с констативен протокол № 013854/К-19-8 от 10.08.2018 г. Сигналоподателят твърдял, че фирмата извършва дейност, ежедневно наблюдава персонал, който работи и живее там (гушари), а всички жители в селото се оплакват от непоносимата миризма поради високите летни температури.

По време на проверката е констатирано, че птицекомбинатите не са населени с патици, но липсват поставените оловни пломби на МОСВ/РИОСВ-Б. на всички птицекомбинати.

Въз основа на дневници/тетрадки за угодяване на патици на „НИК ФУД БГ“ ЕООД е установено, че след датата на издаване на заповед № РД-69/18.05.2018 г. са постъпили за угодяване съответно: на 25.06.2018 г. с медицинско свидетелство за придвижване на животни № 00...3550, с автомобил РВ-20-85-РХ - 820 броя птици и на 14.07.2018г. с медицинско свидетелство за придвижване на животни № 00...3615, с автомобил РВ-79-19-СМ - 700 броя птици.

Констатирано е, че лагуната е мътна, заблатена, обрасла с растителност. В района се усещал специфичен битово-фекален мирис. От последната проверка видимо не били извършвани дейности по почистването и отремонтването ѝ. При проверката е присъствал В. Х. – пълномощник.

Констативен протокол № 013855/К-19-9 от 13.08.2018 г. удостоверява пломбиране с оловни пломби на МОСВ/РИОСВ-Б. на 14 птицекомбината, стопанисвани от „НИК ФУД БГ“ ЕООД и 13 птицекомбината, стопанисвани от С. К. С.. Дадено е предписание да не се нарушава целостта на оловните пломби, а след привеждане на дейността на фермата в съответствие с нормативните изисквания на екологичното законодателство, решение № БС-101-ПР/27.07.2017г. на РИОСВ-Б. и отремонтване на лагуната, писмено да се уведоми РИОСВ-Б..

Със заявление вх. № АВ-666 от 20.09.2018г. от „НИК ФУД БГ“ ЕООД, подписано от В. Х. Х. – пълномощник, е поискано от директора на РИОСВ-Б. да се разпечатат халетата във фермата в [населено място] за периода 26.09.-27.09.2018 г. поради проявен интерес за закупуване на машините за огушване на патици и изваждане на наличния фураж, тъй като той имал срок на годност.

Отстраняването на пломбите за срок от 48 часа, в присъствието на В. Х. Х. – пълномощник от името на „НИК ФУД БГ“ ЕООД е удостоверено с констативен протокол № 014601/К-19-10 от 26.09.2018 г.

Констативен протокол № 014602/К-19-11 от 28.09.2018 г. удостоверява пломбиране с оловни пломби на МОСВ/РИОСВ-Б. на 14 птицекомбината, стопанисвани от „НИК ФУД БГ“ ЕООД и 13 птицекомбината, стопанисвани от С. К. С..

На 27.04.2018г. бил сключен договор за покупко-продажба между „НИК ФУД БГ“ ЕООД и „Веган Фром“ ЕООД, по силата на който ищецът се е задължил да достави на „Веган Фром“ ЕООД общо 250 800 броя угоени патици за клане на рампа на месопреработвателно предприятие, находящо се в [населено място]. Срокът на договора е за периода от 01.01.2019г. до 31.12.2021г., като патиците ще се доставят на 22 партии годишно по утвърден график. Стойността на целия договор е в размер на 7 524 000 лева, при единичната цена за патица в размер на 30.00 /тридесет/ лева без ДДС.

С решение от 20.05.2021г. по арбитражно дело ad hoc „НИК ФУД БГ“ ЕООД е осъдено да плати на „ВЕГАН ФРОМ“ ЕООД: 1. сума в размер на 2 508 000 лева, представляваща неустойка на основание чл.5.2 от договор за покупко-продажба от 27.04.2018г.; 2. сума в размер на 582 459.93 лева, представляващи лихва за забава върху главницата от 2 508 000.00 лева за периода от датата следваща падежа на плащане - 28.09.2018г., до датата предхождаща подаването на исковата молба - 10.01.2021г.; 3. законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 11.01.2021г. до окончателното плащане на главницата.

С протокол за споразумение от 20.05.2021г. между представители на „Веган Фром“ ЕООД и „НИК ФУД БГ“ ЕООД са били уредени финансовите отношения, произтичащи от влязлото в сила решение от 20.05.2021г. по арбитражно дело ad hoc, за заплащане на горепосочените суми. Страните са се съгласили да погасят насрещните си вземания до размера на по-малкото от тях. След прихващане: „Веган Ф. ЕООД продължавало да дължи на „НИК ФУД БГ“ ЕООД сумата 118 973.40 лева - остатък по договор за продажба на вземане от 08.04.2021г. „НИК ФУД БГ“ ЕООД нямало задължения към „Веган Фром“ ЕООД.

От заключението на приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза, изготвена от вещото лице Б. С. М. се установяват следните релеванти за предмета на спора факти и обстоятелства:

1. Дължимите неустойки и лихви за забава по договор за покупко-продажба от 27.04.2018г. са осчетоводени по с-ка 609 /други разходи/ - 2 508 000.00лв., с-ка 620 /разходи за лихви/- 673 026. 60лв. /582 459.93лв. + 90 566.67лв./, с-ка 499 /други кредитори по аналитичност „Веган Ф. ЕООД“ /- 3 181 026.60 лв.

2. Счетоводната себестойност на една угоена патица за 2017г. е 23.79лв. на брой. За периода 01.01.2019г. - 22.10.2020г. дружеството „Ник фуд БГ“ ЕООД би следвало да реализира печалба в размер на 951 786.46лв. /приходи 4 598 002. 20лв. минус разходи 3 646 215.74лв./.

3. Мораторната лихва за забавено плащане върху сумата от 3 181 026.60лв. за периода 22.10.2020г. - 29.07.2022г. е в размер на 570 817.55лв.

4. Мораторната лихва за забавено плащане върху сумата от 972 800.00лв. за периода 22.10.2020г. - 29.07.2022г. е в размер на 174 563.55лв.

При така установените факти, **АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град**, обосновава следните **правни** изводи :

Предявеният иск е **процесуално допустим**, като подаден от страна, която има правен интерес от водене на настоящото производство, а ответникът е пасивно легитимиран по претенцията съгласно чл.205, ал.1 АПК. След като са въведени твърдения за причинена вреда на ищеца, която е в причинна връзка с отменен по съдебен ред административен акт, е налице спор по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за вреди от административна дейност, който е подсъден на административните съдилища и в частност, на Административен съд [населено място]-град.

Отговорността по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди по своя характер е **обективна**, т.е. не е необходимо наличие на вина. Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините носят отговорност за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като когато вредите са причинени от незаконно действие или бездействие, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Разпоредбата урежда предпоставките, при които възниква задължение за поправяне на причинените вреди, като фактическият състав, при осъществяването на който възниква правото на обезщетение за вреди, включва следните елементи: вреда, незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата

при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието.

Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали те са причинени виновно от отговорното длъжностно лице. Пасивно легитимираният ответник по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, срещу когото следва да се предяви иска за обезщетение, съгласно чл. 205 от АПК е юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Под „орган” и по смисъла на § 1, т.1 ДР на АПК в случая се има предвид този държавен орган, чиито длъжностни лица със своите действия и/или бездействия са причинили вреди на граждани. Ето защо, РИОСВ- Б., като административен орган и юридическо лице /чл.14, ал.1 ЗООС/ се явява надлежния ответник по предявените иски с квалификация чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Ищецът „НИК ФУД БГ“ ЕООД извежда своята претенция за обезщетение от твърдението, че вредите са му причинени от незаконосъобразно издаден административен акт- заповед № РД-69/18.05.2018г., която е отменена по съдебен ред с влязъл в законна сила на 22.10.2020г. съдебен акт.

Законосъобразността на този административен акт е била проверена в проведено съдебно производство, като процесът е приключил с отмяната му. Ето защо е налице първата материално-правна предпоставка от фактическия състав за ангажиране на отговорността на ответната страна. За да се реализира отговорността на държавата по ЗОДОВ не е достатъчно наличието на отменен административен акт. Субективното право на обезщетение възниква само, ако претърпените загуби или пропуснати ползи са непосредствена последица от незаконосъобразното волеизявление на административен орган.

В настоящият казус обаче такава пряка и непосредствена причинна връзка липсва. В тежест на ищеца е да докаже с всички възможни доказателства и доказателствени средства, че претърпените от него имуществени вреди са вследствие на отменения, поради незаконосъобразност индивидуален административен акт- заповед № РД-69/18.05.2018г. на директора на РИОСВ- Б.. Ищецът не успя да докаже именно този трети елемент, който е кумулативно изискуем с предходните два, за да бъде ангажирана отговорността на държавата по реда на чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

За да обоснове този извод на първо място съдът съобразява, че преди

издаване на отменената заповед е била постановена предходна заповед № РД-192/22.12.2016г. от директора на РИОСВ- Б., с която е била наложена идентична принудителна административна мярка - спиране на производствената дейност на птицефермата в [населено място], стопанисвана от ищеца. По делото не са представени писмени доказателства, от които да се установи, че тази заповед е била отменена към датата на сключване на договора от 27.04.2018г.

Нещо повече, съгласно чл.160, ал.5 от ЗООС, по силата на закона е допуснато предварително изпълнение на актовете по чл.158, т.3 и т.4 ЗООС. Тази заповед е била изпълнена, като на 25.01.2017г. и 20.02.2017г., на всички сгради на птицекомбинатите, разположени в ПИ № 000248, [населено място], [община], са били поставени пломби и дейността на дружеството по отглеждане на патици „мюлари“ е била преустановена. Установено е и при следваща проверка, извършена на 23.08.2017г., че птицекомбинатите са празни, целостта на пломбите не е нарушена, както и не се осъществява дейност от ищеца.

Към момента на сключване на договора между „НИК ФУД БГ“ ЕООД и "Веган фром" ЕООД /27.04.2018г./ горесцитираната заповед не е отменена, същата е с незабавно предварително изпълнение и следва да се приеме, че е породила целените правни последици. Косвен съдебен контрол относно законосъобразността на тази заповед е недопустимо да се осъществява в настоящото съдебно производство, доколкото актът подлежи на оспорване по реда на АПК.

Обстоятелството дали същият е връчен или не на ищеца /с оглед твърдението, че лицето В. Х. не е разполагал с представителна власт на 23.01.2017г./ е без правно значение за настоящия спор. Това е така, тъй като редовното връчване на един индивидуален административен акт има значение единствено за правото на упражняване на неговото оспорване в преклузивния срок по чл.149, ал.1 АПК. Казано с други думи, дори към 23.01.2017 г. лицето В. Х. да не е бил пълномощник на ищцовото дружество (а това не се установява от доказателствата по делото, тъй като почти всички от тях и то за 2018 г., са подписани от В. Х. – дори заявление от 20.09.2018 г. за достъп до пломбираните халета), то „НИК ФУД БГ“ ЕООД е узнал за заповед № РД-192/22.12.2016г. най-късно с прилагането ѝ към отговора на исковата молба от 14.10.2022 г., връчени му на 09.11.2022 г. с призовка за съдебно заседание на 16.12.2022 г. Ищецът не е представил доказателства за оспорване на заповед № РД-192/22.12.2016 г. в срока по чл.149, ал.1 АПК. Ако ищецът счита, че не е бил уведомен за акта по установения ред, той може да го оспори пред съда, който да прецени процесуалната допустимост на една такава жалба,

с оглед депозирането ѝ в преклузивния 14 дневен срок. Инцидентен контрол за законосъобразност, дори с релевирано съображение за нищожност на заповедта от 22.12.2016 г., съдът не може да упражни в настоящия съдебен процес, както неправилно се твърди в писмената защита на адв. Р.. Всички въведени в нея съображения за незаконосъобразност на заповед № РД-192/22.12.2016 г. следва да бъдат предмет на самостоятелно съдебно производство по реда на чл.145-178 АПК.

Втората издадена заповед № РД-69/18.05.2018 г. също е с незабавно действие и не се спира изпълнението ѝ дори при обжалване. В исквата молба ищецът неправилно твърди, че е спрял да осъществява стопанската си дейност по угодяване на патици, едва считано от 13.08.2018 г. От приетите доказателства се установи, че още от 25.01.2017г. и 20.02.2017г. ищецът е преустановил своята търговска работа в процесната птицеферма. В настоящия случай от една страна имаме влязла в сила и неотменена заповед от 22.12.2016 г., а от друга още една заповед от 18.05.2018 г., чието изпълнение не се спира с обжалването. Ищецът не е ангажирал доказателства да е обжалвал предварителното изпълнение на заповед № РД-69/18.05.2018 г. Изложеното също прекъсва наличието на пряка и непосредствена причинно-следствена връзка между твърдените вреди от неизпълнение на договора от 27.04.2018 г. с незабавното изпълнение на заповедта от 2018 г. Ако ищецът е имал намерение реално да осъществява дейност по угодяване на патици още след налагане на ПАМ от 2016 г., то той би предприел действия по изпълнение на предписанията, дадени в заповед № РД-192/22.12.2016 г. и в констативен протокол № 010811/К-2-43 от 19.12.2016 г. Невъзможността да изпълни договора от 27.04.2018 г. не е пряк резултат от административна дейност, а от липса на активни действия от страна на ищеца по изпълнение на предписанията, дадени в заповед № РД-192/22.12.2016 г. и в констативен протокол № 010811/К-2-43 от 19.12.2016 г. Вместо това, той е осъществявал дейност по гушене на патици в обекта в [населено място] в нарушение на заповед № РД-192/22.12.2016г., което също прекъсва наличието на пряка и непосредствена причинно-следствена връзка между твърдените вреди от неизпълнение на договора от 27.04.2018 г.

В решение № 9966/28.06.2019г. по адм.дело № 1304/2019г. на ВАС на РБ се посочва, че проверките от 2018 г. са във връзка с последващ контрол по изпълнение на наложена през 2016 г. ПАМ, т.е. между двете проверки е налице връзка. Това обстоятелство категорично се установява от съдържанието на констативен протокол № 013851/К-19-5 от 16.05.2018 г., в който изрично е отбелязано, че е осъществен последващ контрол по

изпълнение на заповед № РД-192/22.12.2016 г. Именно на 16.05.2018 г. е установено, че липсват поставените на 25.01.2017г. и на 20.02.2017 г. оловни пломби и в обекта се осъществява дейност (гушене на патици). По данни на присъствалите на проверката служители в периода 14.05.-16.05.2018 г. птицекомбинатите отново са заселени с патици за доотглеждане – очевидно се касае за период преди издаване на заповедта от 18.05.2018 г., а забраната за осъществяване на тази дейност произтича от влязлата в сила заповед от 2016 г.

Изложеното навежда на извод, че дружеството – ищец, като адресат на ПАМ, наложена със заповед № РД-192/22.12.2016г., си е позволило да наруши влезлия в сила утежняващ го административен акт, като разруши целостта на поставените оловни пломби от МОСВ/РИОСВ-Б. и започне дейност по гушене на патици. При проверката на 16.05.2018 г. е установено, че подобно нарушение се е случило поне двукратно – в периода 10.05.-12.05.2018 г., когато базата е освободена от партидата отгледани патици, насочени за клане, т.е. гушени преди този период, и в периода 14.05.- 16.05.2018 г., като доотглеждането на патици щяло да продължи около 14 дни (до 31.05.2018 г.).

Дължим е извод, че на 16.05.2018 г. е извършена проверка по изпълнение на ПАМ от 2016г., при която е констатирано нейното нарушение, поради което претендираните вреди не могат да имат пряка връзка с неизпълнение на договора от 27.04.2018 г., който е сключен при действието на предходно наложеното ограничение на производствената дейност със заповед № РД-192/22.12.2016 г. Т.е. към датата на сключване на договора, от който се претендират вреди, ищецът е бил наясно с действието на наложената му през 2016г. ПАМ „спиране на производствената дейност“, изпълнена чрез пломбиране и спиране на достъпа му до сградите. В правото важи принципът, че никой не може да черпи права от своето собствено противоправно поведение. За целите на настоящия процес по ЗОДОВ нарушението на този принцип прекъсва причинно-следствената връзка между заповед № РД-69/18.05.2018 г. с твърдените вреди във връзка със сключен на 27.04.2018 г. договор.

Това е така, от една страна, тъй като договорът е сключен при действието на ПАМ от 2016 г. От друга страна, в договора от 27.04.2018г. е посочен срок на изпълнение от 01.01.2019 г. От множество цитирани във фактическата обстановка на решението доказателства се установява, че периодът на гушене на патиците е 14-15 дни. Т.е. реалното изпълнение на договора е следвало да започне в период от около 14-15 дни преди 01.01.2019 г. В т.1.2. от договора от 27.04.2018 г. е посочено, че патиците се доставят по график, приет с анекс към договора, *какъвто не е*

представен. „Веган Фром“ ЕООД се е задължило да заплати угоените патици съгласно графика по член 1.2. на договора – 90 % най-късно 15 календарни дни преди датата на клане, която пък според срока на договора е след 01.01.2019 г. При непредставяне на график и анекс, посочени в самия договор от 27.04.2018 г., не може да се установи благоприятния за ищеца факт, че той е дължал изпълнение още към датата на уведомлението си от 11.09.2018 г., респ., че контрагентът му е могъл реално да развали договор с изявлението си от 20.09.2018 г. Дори да се приеме, че анекс по т.1.2 от договора от 27.04.2018 г. е следвало да бъде сключен „най-късно до 30-ти ноември на предходната календарна година“, това потвърждава категоричния извод на съда, че евентуално неизпълнение на договора от 27.04.2018 г. в никакъв случай не се намира в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка със заповед № РД-69/18.05.2018 г.

Противно на твърденията в исковата молба, дружеството-ищец не е осъществявало дейност не само в посочения период от 13.08.2018 г. до 22.10.2020 г., но е било задължено да не осъществява такава дейност още с връчване на заповед № РД-192/22.12.2016 г. Въпреки това и при действието на забраната, ищецът е сключил процесния договор, с който е приел, че угояването на патиците ще бъде осъществено в животновъден обект в [населено място], за който е знаел, че е с наложена ПАМ „спиране на производствената дейност“.

Въпреки, че не са представени по делото, което препятства провеждането на пълно, главно доказване на благоприятните за ищеца твърдения съобразно чл.154, ал.1 ГПК, съдът приема, че евентуално негово уведомление от 11.09.2018 г. до „Веган Фром“ ЕООД, че няма да е в състояние да изпълни договора, както и последващо уведомление от „Веган Фром“ ЕООД от 20.09.2018 г., са преждевременни и са ясно указание, за действителната воля на страните да създадат изкуствена конструкция и основание за заплащане на недължима неустойка за неизпълнение. Това е така, тъй като към 11.09.2018 г. не е настъпил нито срокът по т.1.2 от договора от 27.04.2018 г. (30.11.2018 г.), още по-малко периодът от 14-15 дни за угояване на патиците, който следва да се брой преди началото на изпълнение на договорния срок, считано от 01.01.2019г.

Допълнително указание, че ищецът е бил наясно, че договорът от 27.04.2018 г. няма да бъде изпълнен е подаденото от него заявление вх.№ АВ-666 от 20.09.2018г., в което сочи, че иска отваряне на халетата поради проявен интерес за закупуване на машините за огушване на патици и изваждане на наличния фураж, тъй като той имал срок на

годност. Преустановяването на дейността на ищеца, освен, че е въз основа на заповед № РД-192/22.12.2016 г. е и по причина на изразен интерес към закупуване на машините за огушване на патици, а не поради последващо издадената заповед от 18.05.2018 г.

Съвкупната преценка на описаните обстоятелства навеждат на извод, че още към датата на сключване на договора от 27.04.2018 г. ищецът е бил е наясно, че няма да осъществява дейност в птицефермата, като още в заповед № РД-192/22.12.2016 г. от директора на РИОСВ – Б. е посочено, че дейността може да се възстанови след привеждане на фермата за отглеждане на животни (птицеферма) в съответствие с нормативните изисквания на екологичното законодателство. Още тогава без съмнение представляващия дружеството е знаел, че възобновяването на дейността е свързано с активни действия от негова страна по привеждане на птицефермата в съответствие с правилата на ЗООС. Липсата на такива действия, в резултат на които дейността да бъде осъществявана легално и законосъобразно, също прекъсва наличието на пряка и непосредствена причинно-следствена връзка между заповед № РД-69/18.05.2018г. и претендираните вреди от неизпълнение на договора от 27.04.2018 г.

Съдът приема, че този договор не е сключен с цел да бъде изпълнен реално, защото от една страна, още към дата 27.04.2018г. съществува забраната, наложена със заповед № РД-192/22.12.2016г. От друга страна, според клаузите на договора, той следва да се изпълнява едва след 30-ти ноември на предходната година преди срока му на действие от 01.01.2019г. до 31.12.2021 г., т.е. след 30.11.2018 г. Дължим е извод, че договорена в чл.5 неустойка има привиден характер и прикрива реалната воля на страните, които още към 27.04.2018 г. са наясно, че договорът няма да бъде изпълнен, да създадат задължение в тежест на ищцовото дружество. Съгласно мотивите на Тълкувателно решение № 1 от 15.06.2010 г. по тълк. д. № 1/2009 г., ОСТК на ВКС: неустойката следва да се приеме за нищожна, ако единствената цел, за която е уговорена, излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. Съдът приема, че процесната неустойка е нищожна договорка, тъй като е част от изкуствено създадена конструкция, която лишава неустойката от присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции.

Съдът се солидаризира с изразеното в писмената защита на ответника становище, че действията на контрагентите по договора от 27.04.2018 г. будят съмнения за фиктивност и желание да бъде ощетен бюджета на РИОСВ-Б.. Указание в тази насока е влязло в сила решение № 2459/16.03.2022 г. по адм.дело № 3863/2021 г. на ВАС на РБ, III-то

отделение.

Ясно указание за стремежа на страните по създаване на изкуствени конструкции и писмени съглашения, които не отговарят на техните действителни правоотношения, е липсата на реално плащане на „договорената“ неустойка по договора от 27.04.2018г. С протокол за споразумение от 20.05.2021 г. е извършено прихващане между насрещно дължими суми от „НИК ФУД БГ“ ЕООД и „Веган Фром“ ЕООД, вкл. на процесната неустойка. Прихващане е постигнато чрез цедиране между „Ависпал“ ООД и ищеца на задължение, дължимо от „Веган Фром“ ЕООД. Договорът за цесия не е представен с оглед преценка на неговата действителност. Касае се за частни документи без обвързваща съда доказателствена сила. Съдът приема, че създадените от страните сложни търговски правоотношения са индикация, че евентуално дължими между тях суми са резултат от равнопоставените им отношения, а не от незаконосъобразна административна дейност на ответника.

По изложените съображения съдът приема, че липсва елемент от фактическия състав на отговорността на държавата по чл.1, ал.1 ЗОДОВ. Тя не е налице, както по отношение на първия иск за имуществени вреди под формата на загуба, представляваща платена неустойка, още по-малко по отношение на иска за пропусната търговска печалба. По вече изложените мотиви действията на ищеца не са насочени към реално изпълнение на договора от 27.04.2018г., поради което същият не може да претендира пропусната търговска печалба от негово неизпълнение в пряко и непосредствена причинно-следствена връзка с незаконосъобразна административна дейност.

Не е доказана причинно-следствена връзка между отменената заповед № РД-69/18.05.2018 г. и твърдяната от дружеството вреда. Съгласно чл.4 ЗОДОВ дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Съгласно теорията и съдебната практика, "пряка и непосредствена" е тази вреда, която следва закономерно от твърдяната незаконосъобразна административна дейност, по силата на безусловно необходимата причинно - следствена връзка, която съществува между тях. Пряка последица означава директно въздействие върху правната сфера на увредения, т. е. увреденото лице не би претърпяло вредите, ако не бе незаконосъобразния административен акт, и ако административният орган или длъжностните лица бяха действали съобразно закона. Под преки вреди следва да се разбират само тези, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат. Освен преки, вредите следва да бъдат и непосредствени, т. е. да са настъпили по

време и място, следващо противоположния резултат. Отделно от горното, в конкретния случай се претендират пропуснати ползи, които не следва да се предполагат, а трябва да бъде доказано тяхното сигурно настъпване, ако не е бил издаден съответният незаконосъобразен административен акт.

В заключение, не са доказани всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за обезщетяване на претърпени от ищеца имуществени вреди, представляващи загуби и пропуснати ползи от неизпълнение на договор от 27.04.2018г., сключен с „Веган Фром“ ЕООД, заедно с мораторните и законни лихви върху цитираните по-горе суми.

При този изход на спора в полза на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение за осъществено процесуално представителство от юрк. А. К. в размер на сумата от 250.00 /двеста и петдесет/ лева, съгласно чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, във връзка с чл.10, ал.2 от ЗОДОВ и съобразно фактическата и правна сложност на спора.

Мотивиран от гореизложеното, **АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град,** II-ро отделение, 22 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ предявените от „НИК ФУД БГ“ ЕООД, представлявано от управителя П. Г. срещу Регионална инспекция по околната среда и водите- Б. искове с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ за присъждане на обезщетение за претърпени:

1.загуби в размер на сумата от 3 181 026.60 лева, представляваща платена неустойка и лихви за забава по договор за покупко-продажба от 27.04.2018г., сключен с „Веган Фром“ ЕООД, заедно със законната лихва, считано от 29.07.2022г. до окончателното изплащане, както и сумата от 572 584.79 лева, представляваща лихва за забава за периода 22.10.2020г.-29.07.2022г.

2.пропуснати ползи в размер на сумата от 972 800.00 лева, представляваща стойността на търговската печалба от нереализирана продукция по договор за покупко-продажба от 27.04.2018г., сключен с „Веган Фром“ ЕООД за периода 01.01.2019г.-22.10.2020г., заедно със законната лихва, считано от 29.07.2022г. до окончателното изплащане, както и сумата от 175 104.00 лева, представляваща лихва за забава за периода 22.10.2020г.-29.07.2022г.

ОСЪЖДА „НИК ФУД БГ“ ЕООД, представлявано от управителя П. М. Г., ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес на управление: [населено място], район „В.“,[жк], [жилищен адрес] да заплати на Регионална инспекция по околната среда и водите- Б. с адрес: [населено място], к-с „Лазур“, [улица], ет.3 сумата от 250.00 /двеста и петдесет/ лева, на основание чл.10, ал.2 от ЗОДОВ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на Република България с касационна жалба в 14-дневен срок от получаване на съобщението до страните за неговото постановяване.

Съдия: